

att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t i ofvanberörda måtto behagat föreslå.

Stockholm den 5 Februari 1869.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arv. Fr:son Posse.

N:o 12.

Ank. till Riksd. Kansli d. 5 Febr. 1869, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, i fråga om upplåtelse under ständig besittningsrätt af åtskilliga lägenheter å Kungsörs kungsladugård.

(I. A.)

Uti en till Kongl. Maj:t ställd ansökning, hvilken blifvit af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Westmanlands län uti skrifvelse den 5 Augusti 1867 öfverlemnad, hade, enligt hvad af ofvanberörda, den 19 sistlidne Januari till Riksdagen aflåtna och uti första Samlingen af Bihanget till dess protokoll under N:o 13 intagna nådiga Proposition inhemtas, C. E. Blomberg, Josef Johansson, Enkan Catharina Bergström, C. Lundblad, A. P. Larsson, C. O. Sundström, P. Olsson, C. E. Lindqvist, A. Lindström och P. Pettersson, hvilka genom kontrakt med arrendatorn af Kungsörs kungsladugård inom Kung Carls socken i Åkerbo härad af nämnda län på arrende innehade åtskilliga på kungsladugårdens egor belagna och å tvänne vid ansökningen fogade, af vederbörande landtmätare år 1866 upprättade kartor jemte beskrifning, under N:is 1, 2, 3, 4, 5, 6, 33, 41, 54 och 74 upptagna lägenheter om tillhopa 1 tunnland 29,3 kappland, i underdånighet anhållit, att, enär dessa lägenheter till största delen bestodo af sand- och grusjord, som icke kunde användas till annat än byggnadsplatser med tillhörande planteringsland, samt sökanderne, med hänsigt till deras endast tillfälliga innehafvande af desamma, icke vågade derå nedlägga de för lägenheternas förseende med tjenliga bostäder erforderliga kostnader, Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen aflåta

nådig Proposition derom, att nämnda lägenheter måtte, emot den afgäld i dagsverken till kungsladugården, som i behörig ordning kunde komma att bestämmas, till sökanderna för berörda ändamål upplätas under besittningsrätt för everldelig tid; varande vid ansökningen äfven bilagdt skriftligt förklarande af kungsladugårdens nuvarande arrendator C. A. Lang, att han icke hade något att emot berörda ansökning erinra.

Häröfver hade Kammar-kollegium den 23 Juli 1868 på nådig befallning afgifvit underdånigt utlåtande, åtföljdt af infortrade yttranden från Kongl. Maj:ts Befallningshafvande äfvensom kronofogden och häradsskrifvaren i orten, hvilka sistnämnda begge tjenstemän, med vitsordande af sökandernes uppgift angående ifrågavarande lägenheters beskaffenhet, upplyst, att lägenheterna N:is 33, 54 och 74 voro blotta utvidgningar af redan genom Kongl. Brevet den 6 Maj 1811 under ständig besittningsrätt upplätta dagsverkstorp, samt att de öfriga under N:is 1—6 och 41 upptagna lägenheterna, utgörande, likasom de förra, intagor på kungsladugårdens allmänna mark, uppkommit genom behöfligheten af gårdstomter och planteringsland till å kungsladugården befintliga backstugor, som, med undantag af lägenheten N:o 6, hvilken vore belägen invid dagsverkstorp N:o 18 och bebyggd med en ny ej nummer åsatt backstuga, funnos antecknade med dessa nummer i socknens mantalslängder; hvarjente bemålde tjenstemän på de af sökanderna anförda skäl, och då kungsladugården, enligt hvad jemväl af Kongl. Brevet den 20 Juni 1851 inhemtades, vore i behof af hvarje disponibel arbetskraft för grödans inbergande, till ansökningen i underdånighet tillstyrkt nådigt bifall; uti hvilket tillstyrkande Kongl. Maj:ts Befallningshafvande instämt.

För sin del hade Kammar-kollegium, enär ifrågavarande jordafsöndringar kunde tjena till förökande af kungsladugårdens otillräckliga arbetsstyrka och således borde blifva till icke mindre nytta därför, än de genom Kongl. Brevfen den 6 Maj 1811 och den 20 Mars 1863 under enahanda vilkor bifallna, äfven i underdånighet hemställt, att berörda ansökning måtte bifallas, mot vilkor att lägenheterna skattlades till dagsverkens utgörande; Och har Kongl. Maj:t, med afseende på hvad Kammar-kollegium anført och hemställt, i nåder föreslagit Riksdagen, att ifrågavarande lägenheter må under ständig besittningsrätt till sökanderna upplätas, mot det vilkor Kammar-kollegium föreslagit.

Stats-Utskottet, till hvilket förevarande nådiga framställning blifvit remitterad, har vid behandling deraf tagit kännedom af frågan rörande handlingar, deribland det i den nådiga Propositionen omförmälda Kongl. Bref af den 20 Mars 1863, hvaraf inhemtats, att den derigenom medgifna upplåtelsen afsett en jordrymd å egorña till Kungsårs norra kungsladugård af 4 tunnland 4 kapplands areal, hvars bebyggande och plantering medfört både fördel och prydnad för kungsladugården. De tio särskilda lägenheter, hvarom nu fråga är, innehålla deremot endast en rymd af tillhoppa 1 tunnland 29,3 kappland; Och då det synts Utskottet betänkligt att medgifva afsöndring för everldelig tid af så små lägenheter, och den föreslagna räntepersedeln, dagsverken, genom hvars åsättande ifrågavarande lägenheter skulle blifva nära jemförliga med de

dagsverksskyldiga gatuhusen i Skåne, synts Utskottet olämplig och stridande mot de allmänna grunder för jordbeskattning samt uti ordinarie räntan ingående persedlars omsättning och förenkling, som numera blifvit antagna, samt icke ifrågasatt blifvit, att lägenheterna skulle skattläggas till utgörande af annan räntepersedel än dagsverken, eller till utgående i penningar, hvar till arrendatorn af kungsladugården dessutom ej samtyckt, föranlåtes Utskottet hemställa,
att Kongl. Maj:ts ofvanberörda nådiga framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 Februari 1869.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arv. Fr:son Posse.

N:o 13.

Ank. till Riksd. Kansli d. 5 Febr. 1869, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion, angående befrielse för augments-
hemman inom Kungsörs fögderi från dagsverkslösen.*

(I. A.)

Inom Riksdagens Andra Kammare har Herr Friherre *David von Schulzenheim* väckt en till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 126), hvaruti blifvit föreslaget, att Riksdagen måtte för sin del besluta, att augmentshemman till de inom det fordna Ulfunds län, numera Kungsörs fögderi, belägna 144 rusthåll, hvaraf 125 voro indelade på Lifregementets Grenadier- och 19 på dess Husar-korps, måtte befrias ifrån utgörande af de dagsverken till kungsgårdarne eller lösen derfor, hvarför de af Konung Carl XI i bref af den 16 December 1680 fått sig utlofvad godtgörelse, som dock ännu icke kommit dem till del.

Till stöd för denna framställning har af motionären hufvudsakligen blifvit anfördt, att då den särskilda dagsverksskyldighet och körslor till kungsgårdarne, som ålägo en del rotar inom Ulfunds län, fordom icke kunde för kungsgårdarnes skötsel undvaras, snar ersättning, eller så kalladt soulagement, blifvit uti ofvanberörda